

**Raport z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta
i Gminy Krotoszyn na lata 2022-2025 oraz Programu Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie w 2023 roku**

Zgodnie z zapisami ustaw o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz o zwalczaniu narkomanii realizacja zadań własnych gminy z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii realizowana była na podstawie przyjętego przez Radę Miejską Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Krotoszyn na lata 2022-2025. Zadania ujęte w Programie stanowiły ważny i trwały element profilaktyki społecznej w zakresie ochrony zdrowia, realizowanej na terenie naszej gminy i wpisywały się w cele Narodowego Programu Zdrowia. Sprawozdanie z realizacji zadań z podziałem na poszczególne bloki tematyczne przedstawiono poniżej.

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych

1. Działalność Punktu Konsultacyjnego dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych

Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i Współuzależnionych przy ul. Mickiewicza 2 funkcjonuje od 1997 roku. Podstawowym celem działalności punktu jest niesienie pomocy i wsparcia w przypadku wystąpienia problemów alkoholowych różnej kategorii. Dlatego też pomoc znaleźć tam mogą osoby uzależnione, współuzależnione, osoby doświadczające przemocy w rodzinie oraz rodziny będące w kryzysie. Wszystkie osoby zatrudnione w Punkcie posiadają wymagane przygotowanie, niezbędne do prawidłowego realizowania zadań. W punkcie dyżury pełnią: psycholog kliniczny - specjalista terapii uzależnień, pedagog resocjalizacji; pedagog specjalny; Instruktor Terapii Uzależnień w procesie Certyfikacji. Osoby trafiające do Punktu Konsultacyjnego (jak również

do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) aktywizowane są do abstynencji poprzez następujące propozycje:

- leczenia w poradni leczenia uzależnień
- leczenie w zakładzie lecznictwa odwykowego
- udziału w grupie edukacyjnej i konsultacje indywidualne prowadzone przez psychologa, w każdą środę od godz. 15.00 do 18.00
- uczestnictwa w spotkaniach grup samopomocowych AA, których spotkania odbywają się w poniedziałki o godz. 17:00, wtorki o godz. 18:00, środy o godz. 19:00, piątki o godz. 18:00 oraz niedziele o godz. 12:00 i 18:00.

W 2023 roku wśród osób zgłaszających się do Punktu w formie tradycyjnej przeprowadzono 434 rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego i 79 rozmów motywujących z osobami współuzależnionymi, 193 rozmowy informacyjne o istocie choroby alkoholowej, 274 rozmowy utrwalające w trzeźwości, związane z problemami klientów oraz 71 rozmów dotyczących przemocy. Pracownicy punktu udzielili również 2155 porad/informacji drogą telefoniczną. Działalność Punktu Konsultacyjnego realizowana była również w formie poradnictwa internetowego i porad mailowych pod adresem pk@krotoszyn.pl.

Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu mieści się w jednym z pomieszczeń Klubu Abstynenta „Tolerancja”, w którym działają również grupy samopomocowe Anonimowych Alkoholików, powstałe zgodnie z 12 tradycjami Anonimowych Alkoholików, gdzie kierowani są wszyscy trzeźwiejący alkoholicy, a ich najbliżsi mają możliwość uczestniczenia w grupie Al-Anon. Grupy te służą również swoją pomocą osobom zgłaszającym się do Punktu, niejednokrotnie są uzupełnieniem pracy Punktu. W ciągu 27 lat istnienia Punktu Konsultacyjnego możemy pochwalić się wieloma sukcesami, których ewidentnym przykładem jest obecnie funkcjonowanie pięciu grup samopomocowych Anonimowych Alkoholików.

Poza codzienną działalnością pracownikom Punktu przy współpracy z członkami grup AA udało zorganizować się imprezę plenerową „Powitanie lata” dla rodzin, a przede wszystkim dzieci, osób uczestniczących w spotkaniach grup samopomocowych. Głównym celem imprezy była odbudowa relacji rodzinnych, które zostały zaburzone przez problem alkoholowy. W spotkaniu które odbyło się 1 lipca 2023 r. wzięło udział 46 dzieci i 78 osób dorosłych.

Dla uczestników Punktu Konsultacyjnego i grup samopomocowych AA zorganizowano w dniach od 7-11 września 2023 r. wyjazdowe warsztaty „Zapobiegania nawrotom choroby alkoholowej” w miejscowości Murzasichle. W warsztatach uczestniczyły

łącznie 52 osoby utrzymujące długotrwałą abstynencję. Warsztaty poprowadził instruktor terapii uzależnień.

Dnia 16 grudnia 2023 r. zorganizowane zostało wspólne spotkanie wigilijne dla członków wszystkich grup samopomocowych działających na terenie Krotoszyna, wzięły w nim udział 103 osoby.

W drugiej połowie 2023 roku przeprowadzony został remont pomieszczeń Klubu Abstynenta „Tolerancja”, który obejmował m.in. malowanie i szpachlowanie ścian i sufitów, częściową wymianę osprzętu elektrycznego, montaż wykładzin podłogowych PVC, wymianę drzwi wewnętrznych oraz zakup wyposażenia.

2. Działalność Punktu Konsultacyjnego ds. Narkomanii w zakresie zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem

Zadanie realizowane było poprzez pomoc terapeutyczną dla osób uzależnionych od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, a także eksperymentujących z nimi, jak i dla rodzin tych osób. Pomoc terapeutyczna obejmowała wiele elementów związanych z dążeniem do całkowitej abstynencji od substancji szkodliwych poprzez zrozumienie źródeł problemów, zdobycie wiedzy na temat metod pokonywania głodu narkotykowego i wskazanie kierunków wdrożenia ich w praktyce, nabywanie umiejętności prawidłowego funkcjonowania w codziennym życiu - z dala od narkotyków, odbudowanie relacji z bliskimi, rozwijanie zdolności do zdrowego życia i zmierzanie do przywrócenia osobie uzależnionej zdrowia psychicznego. Pomoc terapeutyczna odbywała się poprzez porady informacyjno-motywacyjne, polegające na indywidualnym poradnictwie psychologicznym, połączonym z psychoedukacją i treningiem umiejętności społecznych. Pomoc terapeutyczna dotyczyła także osób współuzależnionych.

Pomoc terapeutyczna prowadzona w Punkcie Konsultacyjnym ds. Narkomanii realizowana była przez terapeutę i psychologa, którzy w 2023 roku:

- udzielali pomocy osobom potrzebującym rzetelnych informacji dotyczących zagrożeń związanych z zażywaniem narkotyków lub innych środków odurzających, substancji psychotropowych i nowych substancji psychoaktywnych;
- diagnozowali problemy związane z zażywaniem narkotyków i innych środków psychoaktywnych, zgłaszane przez osoby uzależnione albo przez rodziny dotknięte problemem uzależnienia;

- prowadzili konsultacje mające na celu motywowanie osób, mających problem z narkotykami lub z innymi uzależnieniami, do podjęcia właściwej metody leczenia odwykowego;
- pomagali w znalezieniu oddziałów detoksykacyjnych oraz ośrodków prowadzących terapię odwykową, w tym załatwiali formalności związane z podjęciem leczenia;
- udzielali porad osobom bezpośrednio zagrożonym uzależnieniem oraz ich rodzinom;
- udzielali wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym, tzw. rozmowy podtrzymujące;
- prowadzili rozmowy terapeutyczne i profilaktyczne dotyczące problemów uzależnień;
- doradzali w sprawie doboru najlepszej z możliwych strategii terapii dostosowanej do indywidualnych potrzeb i preferencji osoby uzależnionej;
- motywowali osoby zażywające, nadużywające i uzależnione od narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych do uczestnictwa w spotkaniach psychoedukacyjnych.

W 2023 roku Punkt Konsultacyjny ds. Narkomanii udzielił ogółem 2.724 porady, z których skorzystało łącznie 346 osób. Ze wsparcia psychologów skorzystało 186 osób, z pomocy terapeuty ds. uzależnień - 160 osób. W gronie korzystających z pomocy punktu znalazły się 103 to osoby z problemem uzależnienia od substancji psychoaktywnych, pozostałe osoby zgłaszały się z problemami emocjonalnymi lub problemami w rodzinie.

3. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - rozpatrzyła 25 wniosków o leczenie osób uzależnionych od alkoholu. Z liczby tej 18 wniosków dotyczyło nowych zgłoszeń, natomiast 7 wniosków dotyczyło osób, które były już zgłoszone w latach wcześniejszych, a postępowania kontynuowane były w 2023 roku. Wnioski do komisji kierowane były najczęściej przez członków rodzin osób uzależnionych, policję, Zespół Interdyscyplinarny oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Członkowie komisji pracujący w zespole motywacyjno-interwencyjnym odbyli 15 spotkań z osobami nadużywającymi alkoholu. Jedną spośród zgłoszonych osób podjęła dobrowolne leczenie w zamkniętym zakładzie odwykowym, a 11 osób podjęło terapię w Poradni Leczenia Uzależnień. W przypadku pozostałych osób procedura jest w toku, lub podjęto kroki w celu uzyskania sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego w zakładzie lecznictwa odwykowego. Wszystkim osobom, które kierowane są do sądu o objęcie ich zobowiązaniem do odbycia leczenia odwykowego przydzielany jest kurator sądowy.

Członkowie zespołu ds. kontroli, ze względu na sytuację epidemiologiczną nie przeprowadzili w roku sprawozdawczym kontroli punktów sprzedaży alkoholu w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości, a w szczególności określenia wysokości sprzedaży alkoholu.

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wzięli udział w szkoleniu, które obejmowało m.in. tematykę zmian w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej, formy profilaktyki w świetle najnowszych zagrożeń społecznych i wyzwania jakim są uzależnienia behawioralne.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zaopiniowała 32 wnioski o zezwolenie na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

4. Prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu – zajęcia z psychologiem odbywały się w każdą środę w pomieszczeniach Klubu Abstynenta „Tolerancja” w godzinach od 15⁰⁰ – 18⁰⁰. Zajęcia prowadzone indywidualnie i w małych, kilkusobowych grupach dotyczyły tematów takich jak np. wgląd w proces zdrowienia, mój litraż, ćwiczenia redukujące lęk przed „stratą butelki”, trening umiejętności odmawiania, postawa asertywna, mechanizm obronny, informacja zwrotna itp. Każdorazowo w zajęciach uczestniczyło od 5 do 10 osób. W zajęciach mogą uczestniczyć osoby uzależnione od alkoholu oczekujące na odbycie leczenia w zakładzie odwykowym lub osoby po odbytej terapii. Z pomocy psychologa mogą również skorzystać osoby współuzależnione.

5. Prowadzenie grupy terapeutycznej DDA adresowane było dla dorosłych dzieci alkoholików. Program terapeutyczny prowadzony był przez cały rok przez Poradnię Leczenia uzależnień w Krotoszynie w formie spotkań grupowych. Program skierowany jest do osób które wychowywały się w rodzinie z problemem alkoholowym i nie potrafią poradzić sobie w swoim dorosłym życiu. Program terapeutyczny pomaga poprawić im relacje z bliskimi.

6. Grupa rozwoju osobistego dla osób uzależnionych od alkoholu. Jest to program terapeutyczny przeznaczony dla osób uzależnionych od alkoholu, lecz trwających w abstynencji. Praca terapeutyczna z nimi służy przede wszystkim rozwojowi osobistemu i utrwaleniu zmian, jakie zaszły w ich życiu, w toku wcześniejszego leczenia. Uczestnictwo w nich zmniejsza ryzyko powrotu do picia. Podobnie jak grupa DDA program prowadzony był przez cały rok w formie spotkań grupowych przez Poradnię Leczenia Uzależnień w Krotoszynie.

II. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży

1. Świetlice opiekuńczo-wychowawcze funkcjonujące w strukturach Krotoszyńskiego centrum Usług Społecznych (dawniej MGOPS).

Świetlice jako placówki wsparcia dziennego, realizują zadania opiekuńcze, wychowawcze oraz terapeutyczne. Osoby młode uczęszczające do świetlic pochodzą z rodzin dysfunkcyjnych, wielodzietnych, niepełnych, niewydolnych wychowawczo, rodzin z problemami uzależnień. Często funkcjonują w warunkach niekorzystnych dla ich optymalnego rozwoju, gdzie nie są zaspakajane ich potrzeby zarówno fizjologiczne, jak i psychiczno-emocjonalne.

Nadrzędnym celem działania świetlic jest tworzenie optymalnych dla prawidłowego rozwoju młodych ludzi oraz umożliwienie im prawidłowego rozwoju fizycznego, emocjonalnego i społecznego. Cele te były realizowane poprzez zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia o charakterze edukacyjnym, zajęcia plastyczne, zajęcia sportowe, zajęcia kulinarne, zajęcia filmowe, zajęcia komputerowe. Pracownicy również dodatkowo pomagają dzieciom w odrabianiu prac domowych oraz opanowywaniu materiału szkolnego, organizują różnego rodzaju spotkania oraz imprezy okolicznościowe, kultywują tradycje, organizują wycieczki oraz wyjścia poza teren świetlic.

Wychowawcy świetlic regularnie współpracują z rodzicami, pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny, kuratorami, wychowawcami oraz pedagogami szkolnymi, w celu lepszego poznania sytuacji dziecka oraz zapewnienia mu odpowiedniego funkcjonowania w środowisku społecznym. Wszystkie zajęcia indywidualne oraz grupowe, odbywały się przy odpowiednim doborze metod i form pracy.

W ciągu roku 2023 opieką objętych zostało łącznie 185 osób, w wieku od 7 do 18 lat. Na koniec roku uczęszczało do świetlic 65 dzieci i młodzieży.

A. Młodzieżowa Pracownia Socjoterapii

Młodzieżowa Pracownia Socjoterapii działająca jako placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie specjalistycznej. Siedziba znajduje się w Krotoszynie, przy ul. Młyńskiej 2b. Czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 12.00 do 17.00.

Z zajęć prowadzonych przez Młodzieżową Pracownię Socjoterapii w 2023 roku skorzystało 35 młodych osób. W 2023 r. pracownia prowadziła zajęcia socjoterapeutyczne, konsultacje pedagogiczne i psychologiczne w obszarze różnych obserwowanych deficytów, zajęcia edukacyjno-rozwojowe, zajęcia świetlicowe i pogadanki tematyczne, ponadto realizuje zadania ustawowe. Pracownia działała z podziałem na dwie grupy: młodszą dla dzieci z klas I-III oraz starszą dla dzieci z klas IV-VIII.

W 2023 roku w Młodzieżowej Pracowni Socjoterapii prowadzone były następujące zajęcia stałe:

- zajęcia socjoterapeutyczne
- zajęcia komputerowe
- zajęcia filmowe;
- zajęcia sportowe, w tym aktywizująco-ruchowe;
- zajęcia kulinarne;
- zajęcia plastyczne.

Zorganizowano również 14 rajdów pieszych, 1 wycieczkę, 1 nockę, warsztaty fryzjerskie, 2 seanse filmowe w kinie, 30 sesji zdjęciowych, 170 spotkań i rozmów telefonicznych z rodzicami podopiecznych oraz 25 rozmów telefonicznych i spotkań z pedagogami szkół. Pracownia Socjoterapii uwzględniła w swoim programie regularne zajęcia edukacyjno-rozwojowe i pogadanki tematyczne. Dotyczyły one między innymi: właściwego zachowania, emocji - ich nazywania, wyrażania i sposobów kontrolowania, właściwego funkcjonowania w grupie, cyberprzemocy oraz akceptacji.

Siedemnaścioro dzieci w wieku od 7 do 16 lat, uczęszczających na zajęcia, wzięło udział w wycieczce do ZOO Łódź, która odbyła się 9 sierpnia 2023 roku i zrealizowana została we współpracy ze Stowarzyszeniem Twoja Alternatywa. W okresie wakacyjnym

dzieci wzięły również udział w warsztatach mydlarskich. Kilukrotnie zorganizowano wyjście na kręgle, wyjścia do sali zabaw oraz wyjścia do lodziarni.

B. Młodzieżowy Klub Środowiskowy „RIVENDELL”

Młodzieżowy Klub Środowiskowy „RIVENDELL” jest placówką wsparcia dziennego prowadzoną w formie opiekuńczej. Siedziba znajduje się w Krotoszynie, przy ul. Młyńskiej 2b. Działa przez 5 dni w tygodniu, przez co najmniej 4 godziny dziennie. Godziny pracy placówki dostosowane są do potrzeb wychowanków i ich rodzin.

Placówka Wsparcia Dziennego „RIVENDELL” podejmowała działania wspierające prawidłowy rozwój młodych ludzi zwłaszcza pochodzących z rodzin, w których istnieje ryzyko demoralizacji, przestępczości, nadużywania lub uzależnienia od alkoholu albo innych środków psychoaktywnych poprzez zapewnienie im możliwości uczestniczenia w zajęciach adekwatnych do zdiagnozowanych potrzeb i deficytów. Główny nacisk położono na eliminowanie zaburzeń zachowania, stwarzanie szansy do pokonywania niekorzystnych uwarunkowań w domu rodzinnym, a także na ochronę przed przedwczesnym wypadnięciem z systemu edukacyjnego, motywację do dalszego kształcenia i nabywanie innych kompetencji społecznych potrzebnych w dorosłym życiu.

Ważnym i stałym elementem realizowanym w Klubie Młodzieżowym jest aktywizacja ludzi młodych. Oferta Klubu wypełnia czas młodzieży w sposób konstruktywny, uczy samorealizacji, rozbudza pasje i zainteresowania. Poprzez działania aktywizujące minimalizuje zaangażowanie w negatywne grupy rówieśnicze i daje alternatywę dla przyjmowania substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu czy dla uzależnień behawioralnych.

W 2023 roku w placówce prowadzone były stałe zajęcia aktywizujące:

- zajęcia kuglarskie: prowadzone były przez pedagoga/wychowawcę, odbywały się w dwóch grupach cztery razy w tygodniu; obie grupy wspierane były przez trenerów z Teatru Ognia Infernal, a koszty pokrywane były przez Stowarzyszenie Twoja Alternatywa;
- zajęcia na siłowni: prowadzone były przez pedagoga/wychowawcę, wspierane przez wolontariuszy; zajęcia odbywały się codziennie w grupach żeńskich i w grupie męskiej starszej i młodszej wiekowo; całość zajęć wpierana była przez starszych wiekowo wolontariuszy Stowarzyszenia Twoja Alternatywa. Dzięki zajęciom

siłowym dzieci i młodzież doskonaliła płynność ruchów oraz wzmacniała układ mięśniowy;

- zajęcia muzyczne i klubowe: prowadzone były codziennie przez wychowawców i wspomagane przez osobę zatrudnioną na umowę zlecenie; miejscem zajęć było studio muzyczne znajdujące się w siedzibie placówki; młodzież podczas zajęć poznawała możliwości studia, style hiphopowe, uczyła się na czym polega cyfrowa korekta dźwięku, tworzyli utwory i nagrywali teksty; młodzież swoje utwory prezentowała na koncercie w Krotoszyńskim Ośrodku Kultury; młodzież stworzyła kilka utworów w studium muzycznym, utwory były prezentowane w mediach społecznościowych; zorganizowano także jedną nockę w studiu;
- Od lutego 2023 r. rozpoczęły się zajęcia taneczne dla dziewcząt. Początkowo skład nie był stabilny i często ulegał zmianom. Ostatecznie wyklarował się czteroosobowy zespół i przyjął nazwę LJVM od pierwszych liter imion tancerek. Od lipca powstała następna grupa taneczna, również żeńska, która liczy 8 dziewcząt. Taniec tej grupy wzorowany jest na nowym nurcie kulturowym wywodzącym się z dalekowschodnich trendów głównie koreańskich.
- warsztaty kulinarne: zajęcia te kształtowały przede wszystkim umiejętność zdrowego i racjonalnego odżywiania się. Wspólne przyrządzanie potraw, a przede wszystkim deserów i innych smakołyków rozwinęło wśród uczestników zainteresowania kulinarne. Dzieci i młodzież miały możliwość doskonalić swoje zmysły smaku, węchu i dotyku, poznać zasady dobrych obyczajów przy stole, zagadnienia z zakresu higieny, organizacji pracy w kuchni, zdrowego odżywiania i odpowiedniej diety.

Wzorem lat ubiegłych prowadzono ponadto wiele pogadanek tematycznych w formie zajęć profilaktycznych. Służyły one dobremu nawiązaniu pozytywnych kontaktów interpersonalnych oraz rozwojowi umiejętności rozmawiania i słuchania. Codzienna praca umożliwiła wdrożenie zasad panujących w Klubie, a także zezwoliła na trening przestrzegania nałożonych norm. Zajęcia profilaktyczne dotyczyły: bezpieczeństwa w sieci, bezpieczeństwa podczas wakacji, bezpieczeństwa na drodze, pierwszej pomocy przedmedycznej, tolerancji, akceptacji siebie, używek, asertywności, norm społecznych, nieakceptowanych zachowań typu kłamstwa, kradzieże. Zajęcia odbywały się przy pomocy technik mini wykładów, zajęć ruchowych, zajęć z użyciem pomocy naukowych typu tablice, obrazy czy też na podstawie filmów oraz z udziałem modeli w postaci uczestników zajęć.

Dodatkowo dzieci i młodzież uczestniczyły w zajęciach z pierwszej pomocy przedmedycznej. Działania te miały na celu uwrażliwić ich na potrzebę niesienia pomocy oraz wyrobić umiejętność unikania pochopnych działań, które mogą przyczynić się do zagrożenia życia. Ćwiczenia odbywały się na fantomach.

Klub spełniając swą funkcję prowadził także zadania tematyczne związane z wydarzeniami kulturalnymi, świętami oraz różnymi uroczystościami. Zajęcia oraz uroczystości kładły nacisk na podłoże polskiej kultury i tradycji.

W 2023 roku placówka objęła opieką 101 dzieci (w 2022 roku - 115) w wieku od 7 do 18 lat. Na koniec roku z placówki korzystało 45 dzieci.

2. Świetlica socjoterapeutyczna (Os. Sikorskiego nr 7) prowadzona przez Stowarzyszenie „Szansa” .

W ramach Ośrodka Profilaktyki Środowiskowej prowadzona jest specjalistyczna świetlica socjoterapeutyczna dla dzieci. Funkcjonowała ona od poniedziałku do piątku w godzinach od 15 do 18. W ciągu minionego roku z zajęć świetlicowych korzystało 31 dzieci w wieku 8-17 lat. W świetlicy codziennie równolegle pracowało 3 wychowawców. Oprócz pomocy w odrabianiu lekcji, usuwaniu trudności szkolnych i rówieśniczych prowadzone były zajęcia indywidualne z uczestnikami w zakresie pracy socjoterapeutycznej, arteterapii i pomocy psychologicznej. Praca w świetlicy opiera się na metodzie społeczności korekcyjnej – dzieci uczestniczą w tworzeniu kształtu prowadzonej pracy w świetlicy. W ramach działań uspołeczniających i rozwijających samodzielność i współpracę grupową dzieci przy pomocy wychowawców przygotowują posiłek, samodzielnie ze wsparciem wychowawców sprzątają pomieszczenia po zakończeniu zajęć w ramach uspołeczniania, usamodzielniania, rozwijania umiejętności porządkowania swojego otoczenia (W świetlicach nie ma obsługi sprzątającej). W świetlicy prowadzone są zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień, promocji aktywności i zdrowego stylu życia, rozwijające zdolności i umiejętności dzieci (plastyczne, muzyczno-taneczne, sportowe itp.), pomoc w usuwaniu trudności szkolnych, zajęcia socjoterapeutyczne, pomoc socjalna (odzież, pomoce szkolne), gry psychoedukacyjne, uspołeczniające, rozwijające umiejętność współpracy, prowadzenie aktywnych form wypoczynku wycieczki piesze, rajdy, wycieczki rowerowe – (stowarzyszenie Szansa posiada własne rowery), gry, wyjścia do kina, na basen. W okresie listopad-grudzień 2023 w salach świetlicy założone zostały żaluzje wewnętrzne na okna oraz zamontowane lustro do zajęć tanecznych dla dzieci. Zakupiony został również laptop na potrzeby prowadzonych zajęć.

3. Świetlica socjoterapeutyczna „Gniazdo” dla małych dzieci prowadzona przez Stowarzyszenie „Szansa” (ul. Mickiewicza 11).

Świetlica czynna była 5 dni w tygodniu w godz. 15:00 – 18:00. Z oferty świetlicy skorzystało 18 dzieci w wieku 6-11 lat, z którymi przeprowadzona była intensywna praca. Wszystkie te dzieci pochodzą z rodzin z dużymi dysfunkcjami i znacznymi brakami w rozwoju społecznym, z rodzin marginalizowanych, o niskim statusie socjalno-kulturowym, z rodzin, w których występuje problem alkoholowy i znaczne dysfunkcje społeczne. Dzieci otrzymywały codziennie ciepły posiłek przygotowany przez wychowawców (zupa lub drugie danie + podwieczorek). Świetlica korzystała ze wsparcia wolontariuszy z I LO w Krotoszynie. Którzy pomogli zorganizować upominki świąteczne dla dzieci. W trakcie roku organizowano dla dzieci wyjścia do kina, pikniki, wycieczki piesze. Prowadzona była z nimi arteterapia i elementy socjoterapii. Dzieci otrzymały pomoc w odrabianiu lekcji i wyrównywaniu braków umiejętności szkolnych. W świetlicy kultywowane są tradycje i zwyczaje świąteczne. Świetlica prowadziła pracę z rodzinami w formie udzielania konsultacji, kierowania do specjalistów oraz pomoc w załatwianiu spraw życiowych. Prowadzona była również współpraca z asystentami rodziny. Uczestnicy oraz ich rodzice otrzymywali indywidualną pomoc psychologiczną – pedagogiczną. W świetlicy prowadzone są zajęcia socjoterapeutyczne grupowe i indywidualne. Każdego dnia opiekę nad dziećmi i zajęcia równolegle prowadzi dwóch wychowawców. Wychowawcy przy pomocy dzieci sprzątają pomieszczenia w ramach prowadzonych zajęć, wychowawcy także przygotowują posiłki.

Ponadto 13 rodzin dzieci z obu świetlic objętych było ściślejszą współpracą w formie spotkań indywidualnych na terenie świetlic, porad udzielanych przez psychologa i socjoterapeutę, porad telefonicznych, pomocy i wsparcia w załatwianiu spraw życiowych (np. pisanie podań, wniosków, kierowanie do odpowiednich osób, kontakty ze służbami (kuratorzy). Prowadzona była współpraca z asystentami rodzin uczestników, z kuratorami sądowymi.

W realizację projektu zaangażowanych było 2 wolontariuszy, świadczyli oni pomoc przy organizowaniu imprez dla dzieci, wycieczek, rajdów, gier i zabaw, przebiegu dnia w świetlicy. Udzielali pomocy przy organizacji posiłku. Dodatkowo do pracy wolontariackiej wdrażało się dwóch wolontariuszy młodzieżowych (16-17 lat – projekt starszego brata, starszej siostry).

W miesiącach październik – grudzień 2023 jeden raz w tygodniu uczestnicy z obu świetlic brali udział w warsztatach gry w bilard w krotoszyńskim Klubie Bila.

W świetlicach prowadzone są intensywne zajęcia – Trening Umiejętności Społecznych oraz Trening Regulacji Emocji. Zajęcia w świetlicach są wzbogacane grami paragrafowymi, psychoedukacyjnymi. ”. Przeprowadzono dwie wycieczki jednodniowe – Szlaki Doliny Baryczy oraz kompleks pałacowo-parkowy wraz z muzeami w Gołuchowie. Kulturowane były w świetlicach tradycje świąteczne: Spotkanie z zajączkim, spotkanie opłatkowe, Dzień Dziecka, urodziny uczestników, Dzień Kobiet, Dzień Chłopaka, święta patriotyczne, Zaduszki itp.

4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii przez Punkt Konsultacyjny ds. Narkomanii

Uzależnienie od narkotyków powoduje nieobliczalne szkody we wszystkich sferach życia człowieka. Istotne koszty społeczne tego zjawiska sprawiają, że coraz pilniejszą potrzebą staje się zintensyfikowanie działań zmierzających do ograniczenia używania środków odurzających we wszystkich grupach wiekowych, szczególnie dotyczy to dzieci i młodzieży. Rozwój technologiczny to łatwiejszy dostęp młodych ludzi do narkotyków, środków odurzających, substancji psychotropowych i psychoaktywnych.

W 2023 roku zadanie realizowano poprzez prowadzenie działań edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych wobec osób uzależnionych, współuzależnionych tj. pozostających z osobami uzależnionymi w aktualnym związku lub ich dorosłych dzieci. Celem tych działań było przede wszystkim zacieśnienie więzi między dziećmi a rodzicami, tworzenie więzi emocjonalnej ze środowiskiem, dostarczanie wiedzy na temat uzależnień i substancji uzależniających, ich negatywnego wpływu na życie człowieka oraz prawnych i moralnych skutków używania tych środków. Kształtowanie umiejętności właściwego zachowania się i zdrowego współzawodnictwa z rówieśnikami odbywało się podczas różnych zajęć, prowadzonych w dwóch świetlicach opiekuńczo-wychowawczych z programem socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemami uzależnień. Miejsca te stworzyły uczestnikom możliwość korzystania z terapii grupowej i zajęciowej.

Aktywne uczestnictwo dzieci i młodzieży z terenu miasta i gminy Krotoszyn w zajęciach sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia było znakomitą alternatywą wobec używania różnych środków odurzających. W trakcie zajęć prowadzona była na bieżąco działalność edukacyjna i informacyjna, w szczególności realizowano następujące działania:

- prowadzono zajęcia propagujące nowoczesną edukację na tematy związane z problematyką uzależnień, informowano o zagrożeniach związanych z używaniem nowych substancji psychoaktywnych i środków zastępczych tzw. dopalaczy;
- prowadzono działania profilaktyczne, które dawały młodym ludziom narzędzia w postaci umiejętności komunikacji, asertywności, budowaniu pozytywnej samooceny czy umiejętności w podejmowaniu właściwych decyzji;
- uczono jak rozpoznać mechanizmy towarzyszące chęci sięgania po narkotyki;
- inspirowano młode osoby w odnajdywaniu alternatywnych form spędzania czasu wolnego, kompleksowego dbania o zdrowie i swój rozwój.

W ramach działania Punktu Konsultacyjnego ds. Narkomanii udzielano również wsparcia psychologicznego osobom uzależnionym, w tym oczekującym na przyjęcie do ośrodka leczenia uzależnień. Punkt Konsultacyjny ds. Narkomanii swoje zadania realizował również na terenie całej gminy poprzez stałą współpracę z Komendą Powiatową Policji w Krotoszynie, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Krotoszynie, pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny, pedagogami szkolnymi, placówkami służby zdrowia, organizacjami pozarządowymi i innymi.

5. Całoroczna działalność profilaktyczna Krotoszyńskiego Hufca ZHP.

W Hufcu ZHP w 2023 roku działało około 230 zuchów, harcerzy, wędrowników i instruktorów skupionych w 14 podstawowych jednostkach organizacyjnych. Poprzez organizowanie całorocznej pracy z dziećmi i młodzieżą skupionymi w strukturach harcerskich, przekazywano im ideę harcerską, organizując czas wolny w interesujący ich sposób, wolny od środków uzależniających. Praca z dziećmi i młodzieżą prowadzona była metodą harcerską tj. ukierunkowana na wychowanie młodego człowieka, wspieranie go we wszechstronnym rozwoju i kształtowaniu charakteru poprzez stawianie wyzwań. Tematykę promującą zdrowy styl życia realizowano w różnych formach; szkoleniowych, rekreacyjnych i wypoczynkowych.

6. Szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych

W 2023 roku przeprowadzone zostało szkolenie dla sprzedawców napojów alkoholowych z wykorzystaniem tzw. „tajemniczego klienta” nakierowane na podniesienie świadomości wśród sprzedawców alkoholu, którzy potencjalnie mogliby naruszyć prawo w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieuprawnionym (dzieciom, młodzieży oraz osobom nietrzeźwym). Pierwszym etapem szkolenia była wizyta

„tajemniczego klienta” mająca na celu sprawdzenie, czy sprzedawcy podadzą alkohol osobie wyglądającej na nieletnią, nie poprosiwszy wcześniej o pokazanie dowodu osobistego. Drugim etapem było szkolenie przeprowadzane bezpośrednio w punktach sprzedaży połączone z audytem w zakresie spełniania wymogów ustawowych dotyczących reklamy napojów alkoholowych, informacji nt. szkodliwości spożywania alkoholu, zakazu podawania nietrzeźwym, spożywania alkoholu w obrębie sklepu itp.

Do szkolenia połączonego z badaniem audytowym zgłoszonych zostało 121 punktów sprzedaży napojów alkoholowych - wszystkie funkcjonujące w danym momencie na terenie Miasta i Gminy Krotoszyn.

7. Program „Szkoła dla rodziców i wychowawców - zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców i wychowawców. W 2023 r. zrealizowany został rekomendowany program profilaktyczny pn. „Szkoła dla rodziców i wychowawców”, którego celem jest wypracowanie prawidłowych relacji rodzicielskich. Główne elementy programu sprowadzają się do dwóch aspektów: miłości, akceptacji i szacunku dla dziecka oraz wytyczaniu odpowiednich granic, norm i wymagań dla dziecka. W programie wzięło udział łącznie 12 osób (rodzice i wychowawcy).

8. Zakup scenariuszy zajęć dla nauczycieli i zestawów kart pracy dla uczniów do przeprowadzenia zajęć profilaktycznych na temat uzależnień behawioralnych (ze szczególnym uwzględnieniem fonoholizmu).

Nowoczesna technologia, którą kiedyś widywaliśmy w filmach „*science fiction*” dzisiaj staje się naszą codziennością. Wraz z nią rozwijają się dynamicznie media cyfrowe. Powoli trudno znaleźć obszar działalności człowieka, w którym nie wykorzystuje się internetu, czy telefonii komórkowej. Telefon komórkowy jest dziś podstawowym przedmiotem, z którego korzystają osoby w każdym wieku, coraz częściej także te najmłodsze. Niewątpliwie korzyści płynące z posiadania telefonu komórkowego są bardzo duże. Należy jednak pamiętać również o zagrożeniach, które wynikają z faktu nieodpowiedniego posługiwania się telefonem komórkowym, zwłaszcza przez dzieci i młodzież. Z tego powodu zachęcamy szkoły, aby problematyka rozsądnego korzystania z telefonu komórkowego i zagrożenia fonoholizmem stała się ważnym elementem działań profilaktycznych realizowanych na terenie placówek oświatowych.

W celu ułatwienia realizacji zajęć z dziećmi i młodzieżą do wszystkich szkół podstawowych działających na terenie naszej gminy przekazane zostały scenariusze zajęć profilaktycznych

dla nauczycieli i karty pracy dla uczniów, które wychowawcy i pedagodzy szkolni mogą wykorzystać w pracy z dziećmi. Materiały dostosowane są do poszczególnych grup wiekowych.:

- Materiały na zajęcia dla uczniów z klas I-III szkół podstawowych "Między postępem a uzależnieniem".

- Materiały na zajęcia dla uczniów z klas IV-VI szkół podstawowych "Wolni od uzależnień - Czy Internet może zastąpić wszystko",

- Materiały na zajęcia dla uczniów z klas VII-VIII szkół podstawowych "Sieć uzależnienia - surfuj bezpiecznie po Internecie".

Wraz z materiałami drukowanymi szkołom przekazane zostały również gotowe prezentacje do wykorzystania podczas zajęć.

9. Warsztaty „DIALOG MOTYWUJĄCY W PRACY Z MŁODZIEŻĄ ZAGROŻONĄ UZALEŻNIENIAMI I DOZNAJĄCĄ PRZEMOCY”.

Dialog Motywujący stanowi nowoczesne, szybkie i skuteczne narzędzie rozpoznawania, wzbudzania i wzmacniania wewnętrznej motywacji do zmian. Dotyczy on pracy nad wewnętrzną motywacją do zmiany. Jest to podstawowy czynnik warunkujący poziom zdolności osoby do dokonywania pożądanых zmian. Umiejętność konstruktywnego, skutecznego i nieinwazyjnego (nie rodzącego oporu) oddziaływania jest niezbędnym warunkiem efektywnej pracy z klientem trudnym, niezmotywowanym, borykającym się często z wieloma problemami w tym z przemocą i uzależnieniami. Unikalność Dialogu Motywującego polega przede wszystkim na jego udowodnionej naukowo skuteczności. Metoda ta sprawdza się również w procesie terapii w połączeniu z innymi podejściami, np. z terapią poznawczo-behawioralną. Techniki Dialogu Motywującego mogą być z powodzeniem stosowane także przez osoby bez wykształcenia psychologicznego, pod warunkiem, iż zdobędą one niezbędną wiedzę i praktyczne umiejętności konieczne do ich prawidłowego stosowania. Pod koniec 2022 roku udało zrealizować się I etap warsztatów. W 2023 roku przedsięwzięcie było kontynuowane i w dniach 6-7 marca w Sali Warsztatowej Krotoszyńskiej Biblioteki Publicznej przeprowadzono II etap warsztatów, który obejmował doskonalenie oraz rozwijanie umiejętności pracy motywującej z klientem oraz samomotywowania do zmiany, a w tym:

- doskonalenie umiejętności prowadzenia rozmowy skoncentrowanej na kliencie

- pogłębianie umiejętności zrozumienia i zastosowania w rozmowie filozofii i zasad DM
- nabycie umiejętności biegłego posługiwania się technikami motywującymi
- praca motywująca z oporem klienta
- naukę kluczowych umiejętności językowych (języka zmiany i wyrażającego opór), co pozwala na dalsze udzielanie informacji zwrotnych i doskonalenie praktycznych umiejętności.
- naukę rozpoznawania i wydobywania języka zmiany.

W warsztatach wzięło udział 29 osób, byli to przede wszystkim pedagodzy i psycholodzy szkolni oraz pracownicy jednostek działających w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom.

10. Akcja informacyjna podczas „42 Biegu Krotosa” – 28 maja 2023 r. w trakcie imprezy plenerowej, przed wejściem na stadion przygotowany został tzw. „Namiot profilaktyczny”. W namiocie dyżur pełnili pracownicy Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym, uzyskać można było poradę terapeuty uzależnień, rozprawdane były różnego rodzaju materiały i ulotki informacyjne, materiały dotyczące uzależnień i sposobu wyjścia z nich. Z porad punktu skorzystało ok. 25 osób, kilka z nich umówiło się na indywidualne rozmowy w Punkcie Konsultacyjnym. Głównym założeniem przedsięwzięcia była popularyzacja informacji nt. dostępnych form pomocy.

11. Konferencja „PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH DZIECI I MŁODZIEŻY W KONTEKŚCIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO”.

21 listopada 2023 roku w Krotoszyńskiej Bibliotece Publicznej zorganizowana została konferencja dla dyrektorów szkół, której głównym celem było zwrócenie osób zarządzających placówkami oświatowymi uwagi na fakt, że profilaktyka uzależnień na poziomie uniwersalnym jest tożsama z profilaktyką zdrowia psychicznego i zachęcenie ich do intensywniejszych działań w tym zakresie. Dyrektorom szkół przekazane zostały również informacje nt. możliwości finansowania warsztatów profilaktycznych ze środków „kapslowych”. Podczas konferencji prelekcję wygłosiła Pani Teresa Kobrzyńska - specjalista profilaktyki uzależnień, certyfikowany specjalista w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, trener programu „Przeciw uzależnieniom – skuteczny samorząd”, która posiada duże doświadczenie dydaktyczno-szkoleniowe, jest wieloletnim wykładowcą w omawianej tematyce.

Po prelekcji było można zapoznać się z ofertą placówek publicznych i organizacji prowadzących na terenie Miasta i Gminy Krotoszyn działania w obszarze profilaktyki uzależnień i dobrostanu psychicznego dzieci i młodzieży.

12. Profilaktykę przeciwdziałania wszelkim uzależnieniom realizują wszystkie szkoły podstawowe w ramach opracowanych przez siebie szkolnych programów profilaktyki. Wszystkie szkoły corocznie wzbogacane są o nowe materiały informacyjno-edukacyjne przeznaczone dla nauczycieli, dzieci i rodziców.

13. Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży

- **Otwarty konkurs na wspieranie aktywnego wypoczynku dzieci i młodzieży połączonego z działalnością edukacyjną w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom patologiom społecznym**

W maju 2023 roku ogłoszony został otwarty konkurs ofert na wspieranie aktywnego wypoczynku dzieci i młodzieży połączonego z działalnością edukacyjną w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym. Celem zadania było przeciwdziałanie uzależnieniom społecznym wśród dzieci i młodzieży poprzez zagospodarowanie czasu wolnego w formie zorganizowania wypoczynku letniego. Priorytetem była organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży korzystających z całorocznych zajęć w świetlicach socjoterapeutycznych i środowiskowych. W ramach konkursu zrealizowanych zostało 7 projektów:

ORGANIZATOR	NAZWA ZADANIA
Krotoszyński Klub Sportowy „ASTRA”	Obóz piłkarsko-profilaktyczny w Stroniu Śląskim
Stowarzyszenie SZANSA	Aktywny wypoczynek dzieci ze świetlic terapeutycznych.
Stowarzyszenie Pomost w Krotoszynie	HAKUNA MATATA
Stowarzyszenie Twoja Alternatywa	Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży z placówek opiekuńczo-wychowawczych z elementami profilaktyki i promocji zdrowego stylu życia. (Wyjazdy wakacyjne)
UKS Akademia Talentów	„W zdrowym ciele zdrowy duch”
Ochotnicza Straż Pożarna w Krotoszynie	Organizacja wypoczynku dla młodzieży z ochotniczej straży pożarnej z elementami profilaktyki i promocji zdrowego stylu życia.
Parafia Rzymskokatolicka św. Izydora Oracza w Biadkach	Zdrowe i aktywne półkolonie w Biadkach
Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły na Błoni	„Wybieram marzenia-nie uzależnienia” – kolonie letnie w Rewalu

- **Szkoła Podstawowa nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi w Krotoszynie** była organizatorem wypoczynku sportowo-rekreacyjnego dla dzieci z elementami profilaktyki uzależnień w nadmorskim Rewalu. Wyjazd prócz podnoszenia umiejętności sportowych dzieci miał także popularyzować sport jako aktywną i bezpieczną formę wypoczynku oraz popularyzować zdrowy styl życia bez używek i wspomagaczy. Celem realizowanych zajęć było takie oddziaływanie na młodych ludzi, aby lepiej radzili sobie w nawiązywaniu relacji interpersonalnych, rozwiązywaniu problemów, a także potrafili lepiej zrozumieć samych siebie i współdziałać z innymi ludźmi. Podczas wyjazdu, w którym wzięło udział 52 uczniów dzieci przeszły 3-dniowy „detoks od telefonów”.
- **Centrum Sportu i Rekreacji WODNIK Sp. z o.o.** w dniach 30.01-3.02.2023 r. oraz 6-10.02.2023 r. zorganizował półkolonie zimowe na Hali Widowiskowo-Sportowej przy ul. Olimpijskiej, w których w sumie udział wzięło 90 dzieci. Program półkolonii obejmował różnego rodzaju gry i zabawy, ale też pogadanki profilaktyczne, których celem było budowanie poczucia własnej wartości i eliminowanie zachowań nieakceptowalnych społecznie. Jednak główną zaletą tej formy spędzania czasu wolnego od zajęć szkolnych było odciągnięcie dzieci od ekranów komputerów i telefonów.
- **Krotoszyńska Biblioteka Publiczna im. Arkadego Fiedlera w Krotoszynie** zorganizowała w dniach 30.01-9.02.2023 r. akcję „Zima w bibliotece 2023”. W programie oprócz zajęć z książką, gier i zabaw ruchowych znalazło się również miejsce na warsztaty nt. bezpieczeństwa w sieci. W zajęciach udział wzięło 15 dzieci.
- **Sołectwo LUTOGNIEW** zorganizowało w dniach 10-21.07.2023 roku półkolonie dla miejscowych dzieci. Zajęcia odbywały się na terenie Domu Ludowego w Lutogniewie, dla dzieci zorganizowano również wyjazd do Centrum Nauki Kopernik w Warszawie i basen w Krotoszynie. Podczas półkolonii odbyły się pogadanki z psychologiem oraz konkurs plastyczny „Używkom mówimy NIE”.

Realizacja Programu w 2023 roku potwierdza, iż wśród zadań nałożonych na Gminę z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, priorytetem winna być nadal szeroko pojęta profilaktyka uzależnień skierowana do dzieci i młodzieży.

III. Adaptacja pomieszczeń po KRUS

Jednym z głównych realizatorów „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta i Gminy Krotoszyna na lata 2022-2025” jest Krotoszyńskie Centrum Usług Społecznych w Krotoszynie. Wykorzystywana dotychczas w tych celach baza lokalowa, czyli pomieszczenia biurowe hali sportowej przy ul. Młyńskiej 2B, były już niewystarczające. Rozwiązanie opisanych powyżej problemów lokalowych było możliwe poprzez adaptację pomieszczeń zlokalizowanych na I piętrze budynku przy ul. Kobylińskiej 10A (pomieszczenia opuszczone przez oddział KRUS) pod ww. działalność. Remont pomieszczeń związanych z realizacją programu sfinansowany został ze środków „kapslowych”.

Sprawozdanie
z realizacji Programu Przeciwdziałanie Przemocy Domowej

Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Miasta i Gminy Krotoszyn na lata 2024-2028, został opracowany na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej i przyjęty do realizacji Uchwałą Nr LXII/575/2023 Rady Miejskiej w Krotoszynie z dnia 28 grudnia 2023 r.

Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Miasta i Gminy Krotoszyn. Z celu głównego wynikają cele szczegółowe oraz wyznaczone zostały cztery priorytetowe obszary do realizacji, które są spójne z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na 2023 rok. Program obejmuje cztery obszary:

- profilaktykę i edukację społeczną;
- ochronę i pomoc osobom dotkniętym przemocą domową;
- oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową;
- podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Krotoszyńskie Centrum Usług Społecznych (dawniej Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krotoszynie) prowadziło w 2023 roku następujące działania:

1. Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą domową.

Na stronach internetowych Krotoszyńskiego Centrum Usług Społecznych zostały umieszczone materiały informacyjne dotyczące zjawiska przemocy oraz o możliwości

skorzystania z różnych form pomocy i wsparcia. Na stronie tej umieszczone były również informacje o działalności Zespołu Interdyscyplinarnego.

2.Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy poprzez szybką i skuteczną interwencję służb do tego uprawnionych oraz podjęcie czynności, które zabezpieczą ofiarę przemocy przed dalszym jej krzywdzeniem. Zarządzeniem Burmistrza Krotoszyna powołany został Zespół Interdyscyplinarny. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele centrum usług społecznych, oświaty, policji, kurator sądowy, przedstawiciel ochrony zdrowia, Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krotoszynie oraz przedstawiciel organizacji pozarządowej.

Zadaniem Zespołu jest:

- integrowanie i koordynowanie działań specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;
- diagnozowanie problemu przemocy domowej;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.

Natomiast do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej;
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań;
- podejmowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.

Obsługą techniczną i organizacyjną prac Zespołu Interdyscyplinarnego oraz poszczególnych grup diagnostyczno-pomocowych zajmuje się Krotoszyńskie Centrum Usług Społecznych. Wyodrębnione pomieszczenie w siedzibie Ośrodka pozwala na zachowanie poufności w rozmowach z osobami doznającymi przemocy domowej oraz z osobami stosującymi przemoc.

W 2023 roku ze środków „kapslowych” przeprowadzone zostało szkolenie dla przedstawicieli grup zawodowych uczestniczących w pracach grup diagnostyczno-pomocowych z zakresu zmian w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Współfinansowano również organizowaną przez PCPR konferencję o tematyce przemocowej.

W 2023 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły **63 procedury Niebiskiej Karty**, 4 procedury były aktualizacją wcześniej założonych, dotyczących przemocy domowej. Łącznie Zespół Interdyscyplinarny w ramach procedury „Niebieska Karta” w 2023 r. prowadził **91 Niebieskich Kart** (28 z lat ubiegłych).

Szczegółowe dane statystyczne dotyczące realizacji Programu w 2023 r. przedstawiono poniżej:

LICZBA OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO	
liczba osób objętych pomocą ZI w 2023 roku	191
Liczba rodzin objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego	
ogółem, w tym:	58
liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych	174
Liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych	
liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych ogółem, w tym:	348
liczba osób objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych	191
liczba rodzin objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych	58
Pomoc osobom dotkniętym przemocą domową w formie poradnictwa	
liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa ogółem, w tym:	20
z poradnictwa psychologicznego	10
z poradnictwa socjalnego	10
Monitoring skuteczności działań pomocowych	

liczba zakończonych procedur "Niebieskie Karty", na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	37
Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie	
liczba sporządzonych formularzy "Niebieskich Kart - A" przez pracowników socjalnych wszczynających procedurę	15
liczba sporządzonych formularzy "Niebieskich Kart - C" przez członków zespołu interdyscyplinarnego / grupy robocze	50
liczba sporządzonych formularzy "Niebieskich Kart - D" przez członków zespołu interdyscyplinarnego / grupy robocze	49
liczba rodzin objętych procedurą "Niebieskie Karty"	58
liczba rodzin wobec, których wszczęto procedurę "Niebieskie Karty" w okresie sprawozdawczym	55

Działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej:

Zadanie własne gminy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z zawartą umową realizuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej mieszczący się na Os. Sikorskiego 7 w Krotoszynie, który swym zasięgiem obejmuje cały powiat krotoszyński. Ośrodek Interwencji Kryzysowej finansowany jest w połowie przez powiat krotoszyński, natomiast pozostałe środki zapewniają wszystkie gminy powiatu, proporcjonalnie do liczby ludności, zgodnie z zawartymi umowami. W 2009 r. powołany został Zespół Interwencji Kryzysowej. W jego skład wchodzi Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Krotoszynie oraz Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie znajdujący się w Zdunach przy ul. Strzeleckiej 10 - jest to placówka pobytu całodobowego o zasięgu ogólnopolskim, dysponująca 15 miejscami noclegowymi. Zapewnia ona nieodpłatną oraz profesjonalną pomoc ofiarom przemocy w rodzinie, które nie mogą przebywać w środowisku rodzinnym. Osobie dotkniętej przemocą w rodzinie Ośrodek udziela bezpłatnej pomocy.

W 2023 roku Ośrodek Interwencji Kryzysowej prowadził łącznie 173 sprawy związane z sytuacjami kryzysowymi z terenu Miasta i Gminy Krotoszyn, z czego 119 spraw

zostało zgłoszonych w analizowanym roku, a pozostałe 54 stanowiły kontynuację spraw zgłoszonych w latach wcześniejszych. Wśród nowych spraw 30 związanych było z przemocą, zaś kolejnych 89 dotyczyło pozostałych sytuacji kryzysowych. Szczegółowe dane przedstawiono w tabelach poniżej.

Ogólna liczba prowadzonych w 2023 r. spraw związanych z sytuacjami kryzysowymi – wg gmin powiatu krotoszyńskiego z rozbiorem na miasta i wsie:

Gmina	Miasto	Wieś	Razem
Krotoszyn	137	36	173
Kobylin	5	9	14
Koźmin Wlkp.	5	14	19
Zduny	7	5	12
Rozdrażew	0	6	6
Sulmierzyce	5	0	5
spoza powiatu	8	7	15
Razem	167	77	244

Liczba spraw z 2023 r. związanych z sytuacjami kryzysowymi dotyczących przemocy z uwzględnieniem podziału na gminy oraz liczby osób:

Gmina	Przemoc	Osoby stosujące przemoc		Osoby doznające przemocy			Przyczyna	
		mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	dzieci	alkohol	inne
Krotoszyn	30	22	8	14	26	40	19	11
Kobylin	3	3	0	2	5	2	1	2
Koźmin Wlkp.	7	6	1	4	6	9	3	4
Zduny	0	0	0	0	0	0	0	0
Sulmierzyce	1	1	0	1	2	2	1	0
Rozdrażew	1	1	0	2	1	0	1	0
Razem	42	33	9	23	40	53	25	17

Liczba pozostałych spraw z 2023 r. związanych z sytuacjami kryzysowymi z uwzględnieniem podziału na gminy oraz liczby osób:

<i>Gmina</i>	<i>Liczba spraw</i>	<i>Liczba osób uwikłanych</i>		<i>Przyczyna</i>	
		<i>dorośli</i>	<i>dzieci</i>	<i>alkohol</i>	<i>inne</i>
<i>Krotoszyn</i>	<i>89</i>	<i>217</i>	<i>123</i>	<i>22</i>	<i>67</i>
<i>Koźmin Wlkp.</i>	<i>11</i>	<i>30</i>	<i>25</i>	<i>3</i>	<i>8</i>
<i>Kobylin</i>	<i>6</i>	<i>19</i>	<i>10</i>	<i>0</i>	<i>6</i>
<i>Zduny</i>	<i>6</i>	<i>17</i>	<i>14</i>	<i>0</i>	<i>6</i>
<i>Sulmierzyce</i>	<i>3</i>	<i>7</i>	<i>3</i>	<i>0</i>	<i>3</i>
<i>Rozdrażew</i>	<i>4</i>	<i>8</i>	<i>5</i>	<i>0</i>	<i>4</i>
<i>spoza powiatu</i>	<i>6</i>	<i>16</i>	<i>9</i>	<i>1</i>	<i>5</i>
<i>Razem</i>	<i>125</i>	<i>314</i>	<i>189</i>	<i>26</i>	<i>99</i>

Funkcjonowanie Zespołu Interwencji Kryzysowej, w skład którego wchodzi Ośrodek Interwencji Kryzysowej, jako jednostki obejmującej swym działaniem teren całego Powiatu Krotoszyńskiego, przynosi wyraźne korzyści dla gmin z tego terenu obniżając koszty realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy.

I Zastępca Burmistrza Krotoszyna

Cezary Grenda